

[Morten Lange.]

og grundlæggende forudsætning, før man diskuterer en forsvarsordning.

Jeg vil sige det på den måde: hvis Danmark var i den lykkelige situation, at vi intet forsvar havde, og der fra politisk hold derefter blev fremsat et forslag som dette med motiver af den art, som vi har fået forelagt, så ville det koldsindigt blive afvist som usædvanlig dårligt underbygget, og det mener jeg for øvrigt også det er.

Men efter at have omtalt disse efter min mening for vor fremtidige debat meget grundlæggende problemer — og problemer, som vi i langt højere grad skulle gå ind på — kommer vi altså til at erkende, at mange års regeringspolitik har anbragt os et sted i et forsvarssystem, som det hedder, hvor man plejer at undskylde sig med, at det skal virke for afspænding. Så må man da se på: vil det forslag, som foreligger for os nu, kunne bevirke, at vi lægger vor lille sten til en eller anden slags afspænding? Jeg synes ikke, der er meget, der tyder på det; jeg synes, noget tyder på, at vi i virkeligheden skærper spændingen med de tekster, vi har fået forelagt i dag. De er måske ikke helt klare; vi trænger til at få forsvarsministerens lidt nærmere oplysninger frem om, hvad der skal forstås ved lovteksten; men mit indtryk er — og det er en meget, meget alvorlig sag — at vi med denne lov binder os endnu nøjere til den, som jeg i hvert fald selv plejer at kalde den, dansk-tyske fælleskommando, som jeg godt ved hedder noget mere barbarisk og sikkert mere korrekt, men som stadig væk er en dansk-tysk fælleskommando. Så vidt jeg kan se, giver vi nye beføjelser til denne kommando også i en periode, som ikke er en krigstid, men noget mystisk noget, der skildres som en overgangsperiode mellem krig og fred, hvordan man så ellers skal finde ud af, om det er en overgangsperiode. Jeg anser det for at være særdeles farligt. Jeg mener, forsvarsministeren må meget nøje forklare os, hvad meningen er, og hvis det er, som jeg tror, at man styrker og yderligere gør tilknytningen til denne fælleskommando mere intim, så anser jeg det foreliggende lovforslag for at være imod afspændingen og derfor yderligere farligt og yderligere ubehageligt.

Man har en formel om, at NATO er et

fredsinstrument. Det ville være godt, om det var det. Man har samtidig en idé om, at f. eks. den russiske besættelse af Czekoslovakiet har skærpet spændingen i verden. Den har skærpet ubehageligheden i verden, den har skærpet mangelen på forhandlingsmuligheder. Men nu har vi et forsvarsforslag foran os, og så kan vi jo i virkeligheden se noget helt andet. Hvad er der sket? Der er sket det, at den russiske side ganske enkelt er blevet svækket, det er hovedresultatet på det sidste, og netop derfor venter man med dobbelt iver på et afspændingsforslag fra vor side.

På denne baggrund har det jo været næsten nedstemmende at høre diskussionen. Den socialdemokratiske ordfører er vel nok den eneste, der har sagt noget, der var nogenlunde konkret: en enkelt sætning om nedsættelse af styrkemålene. Jeg er enig med ham; jeg synes, en nedsættelse af styrkemålene er en rimelig og fornuftig politik. Men jeg må bede om at få meget nøjere belyst af socialdemokratiet, hvor langt man vil ned, og yderligere motiverne for det. Jeg mener, vi skal gå meget langt ad den vej. Men fra socialdemokratisk side var det en forholdsvis enestående og enkel sætning, vi fik frem om det. Jeg synes, det vil være meget væsentligt for denne debat; om det kommer i centrum, så vi virkelig får fastlagt motiverne for, at landets største parti nu mener, vi skal have en styrkemålnedsættelse, hvad jeg synes er indlysende rigtigt, men hvad socialdemokratiet hidtil kun har haft som en, skal vi sige forholdsvis løs antydning.

De øvrige ordførere har jeg ikke mange bemærkninger at knytte til. Hr. Erik Kragh antydede, at selv lande, der ikke var helt socialistiske, måske var i fare i den nuværende østeuropæiske udvikling. Det må vel med den regering, vi har i øjeblikket, med andre ord kunne være en sikkerhed for, at så er vi i hvert fald i salveten. Jeg ved ikke, om det var det, hr. Erik Kragh mente, men sådan kunne hans tale i hvert tilfælde kun forstås. I øvrigt kom både hr. Erik Kragh og øvrige ordførere naturligvis med en varm appel til socialdemokratiet om at opgive sin idé om de lavere styrkemål og gå ind i et forsvarsforlig. Hvis det bliver tilfældet, så er dansk militærpolitik ikke kommet et fjed videre, så er det den oldtids-